

VÍKEND V ČECHÁCH

in.ihned.cz/cr

Kostel sv. Pia V. v Homoli u Panny

Zhruba dva kilometry vzdálená vesnička Homole se malebně prostírá na stráních s kostelem sv. Pia V. na vršku uprostřed, který vznikl až v roce 1787 za Josefa II. Věž obloženou tmavým dřevem nepřehlédnete. Jako Homole (německy Hummel) je obec poprvé zmiňována roku 1407. Původně se jmenovala Hřibojedy, tj. ves lidí, kteří jedí hříby. To byli dříve chudí lidé. Hřib i homole jsou dodnes ve znaku obce. Její součástí se v roce 1990 stala vesnice Lhota, která už nese přízvisko pod Pannou.

Původ jména je jako u všech Lhot: osadníci byli na určitou dobu (lhótu) osvobozeni od placení poplatků, tedy byli na lhotě. Stejně

jako v okolních osadách a samotách, jako je Byňov, Suletice, Babiny II, Plaň, Bláhov, Doubravice či Haslice, objevíte i zde malebné roubené chaloupky, sloužící dnes převážně k rekreaci.

Slavný rodák z Homole

Homole ovšem nebyla zapadlá ves. Dodnes tady upoutá pěkná patrová barokní budova s mansardovou střechou. Od roku 1785 měly děti kam chodit do školy, v roce 1877 tady sloužila pošta a o šest let později i poštovní spojitelná. Na konci 19. století žilo v obci 187 obyvatel německé národnosti. Na prudkém Homolském potoce klapávaly mlýny.

Jak napovídá pamětní deska na balvanu na návrší před kostelem, mají Homolští i svého slavného rodáka. Je jím Josef Emanuel Hibs. Málokdo znal z geologického i petrografického hlediska České středohoří tak jako on. Upozornil na zajímavé lokality, také jeho zásluhou nezničili lomaři známou čedičovou Panskou skálu.

V Homoli se Hibs narodil v roce 1852. Maturitu získal na reálce v Litoměřicích a posléze odešel na techniku do Vídně, kde složil zkoušky opravňující k výuce chemie a přírodních věd na středních školách v mocnářství. V roce 1880 se vrátil do rodného kraje jako profesor Vyššího zemědělského ústavu v Děčíně-Libverdě, později Zemědělské akademie se statutem vysoké školy. Dožil se bezmála devadesátky, zemřel v roce 1940. Pohřben je ve Vídni.

Hibschův život a dílo připomíná v Homoli kromě pamětní desky také muzeum. Otevřeno bylo v roce 2002 u příležitosti 150. výročí jeho narození. „Původní Hibschovy sbírky se ztratily, a tak je fandové i odborníci tři roky sestavovali znovu včetně rodokmenu a dalších zajímavostí,“ říká o expozici Alena Pinčová, která má muzeum na starosti.

Drezínu v Zubnické muzeální železnici můžete vyzkoušet i vy.

Zajímavost

Nenechte si ujít skalní hřib na Magnetovci, který je od roku 1992 vyhlášen přírodní památkou. Na osm metrů vysoká štíhlá skalní jehla, na vrcholku rozšířená, pozůstatek dávné sopečné činnosti, je nejnápadnější z pěkných kamenných útvarů v okolí. Dostaneme se sem odbočkou z turistické značky z Velkého Března přes Plaň do Zubnic.

Trať čekající na svůj comeback

První lokomotiva v mikroregionu zahoukala v roce 1874 na trati Střekov – Velké Březno – Děčín. Nejzajímavější trať vznikla ale až o patnáct let později, kdy už zákon umožňoval výjimky při stavbě místních tratí v horském a složitém terénu. Vedla přes Verneřice, kde se těžilo hnědé uhlí, což byl jeden z hlavních důvodů její výstavby. Trať pro verneřické průmyslníky tehdy budovala firma Stern & Hafferl z Vídně.

Dnes už v tichém městečku těžba hnědého uhlí zanikla, v roce 1889 ale byla natolik významná, že Verneřičtí zakládali akciovou společnost Lokalbahn Grosspriesen – Wernstadt – Auscha (Místní dráha Velké Březno – Verneřice – Úštěk). Finance ovšem drželi zkrátka, takže na nějaké technické výstřelky v podobě větších mostů či dokonce tunelů nemohla trať aspirovat. Dělníci museli vystačit s lopatami a krumpáči. Více než čtyřprocentní stoupání nebylo výjimkou, na pouhých patnácti kilometrech vlak překonával 425 výškových metrů! Sedmnáct kilometrů z Velkého Března do Verneřic projel vlak poprvé 18. srpna 1890, od 11. září se jezdilo i po odbočce z Lovečovic do Úštěku.

Jak průmyslový boom postupně upadal, trať začala sloužit spíše ústeckým turistům. Ti ovšem nemohli zajistit její rentabilitu. O částečném zastavení dopravy se uvažovalo už za hospodářské krize ve třicátých letech. ➔